

UZASADNIENIE

Decyzją z 17 kwietnia 2023 roku, znak (...) - 2023 Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1251), ustalił kapitał początkowy R. J. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 140,40 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1986 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 11,50%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 140,40 zł ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 11,50% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS ($11,50\% \times 1\,220,89\text{ zł} = 140,40\text{ zł}$).

Przyjęto łącznie 3 lata, 10 miesięcy i 4 dni, tj. 46 miesięcy okresów składkowych.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 27,98%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 18 694,73 zł.

Organ w uzasadnieniu wskazał, że ewentualne zaliczenie do stażu pracy okresu zatrudnienia od 3 września 1973 roku do 17 września 1977 roku w (...) Drukarni (...) w Ł. może nastąpić po przedłożeniu dokumentów potwierdzających zatrudnienie, np. legitymacji ubezpieczeniowej z wpisanym okresem zatrudnienia, angaży, itp. (w świadectwie pracy z dnia 19 września 1977 roku pod pieczętą imienną widnieje nieczytelny podpis osoby „w zastępstwie”).

Organ wskazał także, że zgodnie z ustawą z 4 września 2008 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. nr 192 poz. 1180) do wyliczenia wartości kapitału początkowego za lata pracy, za które wnioskodawca nie przedłożył dochodów przyjęto obowiązujące w tym okresie kwoty minimalnego wynagrodzenia.

(decyzja o ustaleniu kapitału początkowego z 17 kwietnia 2023 r. – k. 23-24 teczek (...) akt ZUS)

W dniu 22 maja 2023 roku, wnioskodawca wniósł odwołanie od decyzji z 17 kwietnia 2023 roku, zaskarżając tę decyzję w całości. Odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ponowne obliczenie kapitału początkowego za następujące okresy: od 3 września 1973 roku do 17 września 1977 roku, od 1 czerwca 1982 roku do 5 czerwca 1983 roku, od 1 czerwca 1983 roku do 31 maja 1986 roku, a ponadto przyjmując za podstawę do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego zarobki ubezpieczonego w w/w okresach w wysokości obowiązującej w danym okresie wynagrodzenia minimalnego.

(odwołanie k. 3-5. akt VIII U 1055/23)

Decyzją zaliczkową z 18 kwietnia 2023 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1251.), po rozpatrzeniu wniosku R. J. z 16 marca 2023 roku przyznał mu emeryturę od 1 marca 2023 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień zgłoszenia wniosku o emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 141.695,86 zł;
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 112.193,32 zł;
- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji wynosi 57.776,42 zł;
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 195,50 miesięcy;
- wyliczona kwota emerytury wynosi 1594,20 zł.

Wysokość emerytury została obliczona w sposób następujący:

$$(141.695,86 + 112.193,32 + (...),42) / 195,50 = 1594,20 \text{ zł}$$

W ocenie organu, wypłata emerytury podlegała zawieszeniu, gdyż wnioskodawca kontynuował zatrudnienie.

Powyższa decyzja była decyzją zaliczkową, a wypłata emerytury była zawieszona.

(decyzja z 18 kwietnia 2023 r. – k. 27-29 teczki (...) akt ZUS)

W dniu 22 maja 2023 roku, wnioskodawca reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniósł odwołanie od decyzji z 18 kwietnia 2023 roku, zaskarżając tę decyzję w całości. Pełnomocnik odwołującego wniósł o zmianę tej decyzji poprzez uwzględnienie przeliczonej ponownie kwoty kapitału początkowego, na skutek odwołania od decyzji z 17 kwietnia 2023 roku w przedmiocie ustalenia kapitału początkowego.

(odwołanie k. 3-5 akt VIII U 1056/23)

W złożonej 21 czerwca 2023 roku odpowiedzi na odwołania od decyzji z 17 i 18 kwietnia 2023 roku, organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania oraz połączenie spraw i rozpoznanie ich łącznie z uwagi na tożsamość stron i przedmiotu sporu.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę w dniu 16 marca 2023 roku. Na podstawie przedłożonej dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy do ustalenia kapitału początkowego wnioskodawcy uwzględniono okres od

28 października 1977 roku do 28 października 1978 roku oraz od 7 października 1980 roku do 31 sierpnia 1981 roku – zatrudnienie w (...) Spółdzielni Pracy w Ł. oraz okres od 29 października 1978 roku do 6 października 1980 roku – okres służby wojskowej. Organ uznał za udowodnione 3 lata 10 miesięcy i 4 dni tj. 46 miesięcy okresów składkowych.

Za powyższe okresy nieudokumentowane zarobkami z tytułu pozostawania w stosunku pracy, tj. od 28 października 1977 roku do 28 października 1978 roku oraz od 7 października 1980 roku do 31 października 1981 roku przyjęto w podstawie wymiaru świadczenia kwoty obowiązującego w danym roku kalendarzowym minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1986 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 11,50%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 11,50% przez kwotę bazową określoną w ustawie tj. 1220,89 zł. Podstawa wymiaru kapitału początkowego wynosi 11,50% x 1220,89 = 140,40 zł.

Wysokość kapitału ustalona na 1 stycznia 1999 roku wyniosła 18 594,73 zł.

(odpowiedź na odwołania od decyzji z 17 i 18 kwietnia 2023 r. k. 16-18 akt VIII U 1055/23)

Decyzją ostateczną z 31 maja 2023 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1251), po rozpatrzeniu wniosku R. J. z 16 marca 2023 roku oraz 9 maja 2023 roku przyznał mu emeryturę od 1 marca 2023 roku, tj. od nabycia uprawnień do emerytury i podjął jej wypłatę od 1 maja 2023 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury tj. na 9 maja 2023 roku.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 141.695,86 zł;
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 332.481,46 zł;
- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji wynosi 57.776,42 zł;
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 195,50 miesięcy;
- wyliczona kwota emerytury wynosi 2720,99 zł.

Od 1 maja 2023 roku, tj. na dzień podjęcia wypłaty emerytury:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 205.476,74 zł;
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 344.450,79 zł;
- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji wynosi 58.767,87 zł;
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 194,20 miesięcy;
- wyliczona kwota emerytury wynosi 2831,76 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26c ustawy emerytalnej:

$$(141.695,86 + 332.481,46 + (...),42) / 195,50 = 2720,99 \text{ zł.}$$

Od 1 maja 2023 r., tj. na dzień podjęcia wypłaty emerytury emerytura została wyliczona w sposób następujący:

$$(146.798,87 + 344.450,79 + 58.767,87) / 194,20 = 2831,76 \text{ zł.}$$

(decyzja – k. 59-61 teczki (...) akt ZUS)

Wnioskiem z 20 lipca 2023 roku, R. J. zwrócił się do ZUS o udzielenie wyjaśnień i dopłatę do emerytury.

Wnioskodawca zauważył, że na podstawie decyzji ZUS z 18 kwietnia 2023 roku przyznana mu została emerytura począwszy od 1 marca 2023 roku w wysokości 1594,20 zł miesięcznie. W dniu 7 czerwca 2023 roku ZUS przelał na jego konto kwotę 4773,80 zł, natomiast 5 lipca 2023 roku otrzymał kwotę 2536,90 zł.

Wnioskodawca podniósł, że mając na względzie powyższe, wypłacone dotychczas przez ZUS świadczenie wynosi 7310,70 zł, zaś dzieląc to przez kwotę przyznanej emerytury 1594,20 zł wychodzi, że ZUS zrealizował łącznie świadczenia o równowartości ok. 4,5 miesięcznej emerytury. Zdaniem ubezpieczonego, skoro emeryturę przyznano od 1 marca 2023 roku, to do lipca powinien otrzymać świadczenie za 5 miesięcy.

(wniosek ubezpieczonego k. 1 teczki II akt ZUS)

W dniu 24 lipca 2023 roku, wnioskodawca złożył w ZUS oryginał Legitymacji Ubezpieczeniowej oraz oryginał legitymacji członka Związku Zawodowego (...) celem wykazania okresów nieuwzględnionych w dotychczasowych decyzjach ZUS.

(pismo wraz załącznikami k. 4-5 teczki II akt ZUS)

W złożonej 20 września 2023 roku odpowiedzi na odwołanie od decyzji z 31 maja 2023 roku, organ ZUS wniósł o oddalenie odwołania. Organ wskazał, że decyzją zaliczkową z 18 kwietnia 2023 roku przyznał R. J. prawo do emerytury od 1 marca 2023 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Zaskarżoną decyzją z 31 maja 2023 roku, ZUS przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury oraz podjął jej wypłatę od 1 maja 2023 roku.

(odpowiedź na odwołanie od decyzji z 31 maja 2023 roku k. 29-30 v. akt VIII U 1575/23)

W dniu 22 sierpnia 2023 roku, wnioskodawca reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniósł odwołanie od decyzji z 31 maja 2023 roku, zaskarżając tę decyzję w całości. Pełnomocnik odwołującego wniósł o zmianę tej decyzji poprzez przeliczenie kwoty kapitału początkowego, przyjmując do ustalenia wartości kapitału początkowego okres zatrudnienia w (...) Drukarni (...) od 3 września 1973 roku do 17 września 1977 roku. Wniósł tak że o zasądzenie od ZUS na rzecz odwołującego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odwołanie k. 3-4v. akt VIII U 1575/23)

Decyzją z 25 sierpnia 2023 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1251.), po rozpatrzeniu wniosku R. J. z 24 lipca 2023 roku przeliczył mu emeryturę od 1 maja 2023 roku, tj. od miesiąca, od którego podjęto wypłatę emerytury.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury tj. na 9 maja 2023 roku.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 146.708,87 zł;

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 405.251,58 zł;

- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji wynosi 57.776,42 zł;

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 194,20 miesięcy;

- wyliczona kwota emerytury wynosi 3139,74 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26c ustawy emerytalnej:

$(146.708,87 + 405.251,58 + (...),42) / 194,20 = 3139,74 \text{ zł.}$

Od 1 października 2023 roku obliczona emerytura brutto wynosi 3139,74 zł.

Wysokość świadczenia do wypłaty wynosi 2780,16 zł.

Organ wskazał, że na podstawie przedłożonych dokumentów zaliczono okres pracy od 3 września 1973 roku do 18 maja 1977 roku w (...) Drukarni (...) w Ł..

W odpowiedzi zaś na wniosek z 20 lipca 2023 roku dotyczący wypłaty emerytury, organ poinformował, że została ona wypłacona w prawidłowej wysokości. ZUS zauważył, że wypłatę emerytury podjęto od 1 maja 2023 roku, zgodnie z wnioskiem z 9 maja 2023 roku, w związku z czym świadczenie przysługiwało za 3 miesiące.

(decyzja – k. 10-12 teczki II akt ZUS)

Od decyzji z 25 sierpnia 2023 roku, wnioskodawca reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika 3 października 2023 roku wniósł odwołanie. Decyzję tę zaskarżył w części – co do daty, na którą przeliczono ponownie wysokość emerytury oraz daty, od której podjęto wypłatę emerytury. Odwołujący wniósł o zmianę decyzji z 25 sierpnia 2023 roku w części, poprzez przyznanie oraz ponowne ustalenie wysokości emerytury od 1 marca 2023 roku, tj. od dnia nabycia uprawnień do emerytury i podjęcie wypłaty od 1 marca 2023 roku tj. od miesiąca, w którym złożono wniosek, także o zasądzenie od ZUS na rzecz odwołującego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

(odwołanie k. 3-4 akt VIII U 1775/23)

Zobowiązany przez sąd do zajęcia stanowiska organ rentowy, pismem z 19 września 2023 roku poniósł, że ostatecznie uwzględnił okres zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Drukarni (...) w Ł. od 3 września 1973 roku do 18 maja 1977 roku.

Organ wskazał, że dla wyliczenia wysokości kapitału początkowego, organ ostatecznie uwzględnił okresy:

- zatrudnienia w (...) Drukarni (...) od 3 września 1973 roku do 18 maja 1977 roku,
- zatrudnienia w (...) Spółdzielni pracy w Ł. od 28 października 1977 roku do 28 października 1977 roku do 28 października 1978 roku oraz od 7 października 1980 roku do 31 sierpnia 1981 roku,
- służby wojskowej od 29 października 1978 roku do 6 października 1980 roku,
- prowadzenia działalności pod (...) od 1 czerwca 1982 roku do 31 maja 1983 roku, od 1 maja 1986 roku do 31 marca 1990 roku, od 1 czerwca 1990 roku do 30 września 1990 roku,
- prowadzenia działalności pod (...) od 18 stycznia 1996 roku do 29 czerwca 1997 roku, od 1 lipca 1997 roku do 30 lipca 1997 roku, od 1 sierpnia 1997 roku do 30 sierpnia 1997 roku, od 1 września 1997 roku do 30 marca 1998 roku, od 1 kwietnia 1998 roku do 29 kwietnia 1998 roku i od 1 maja 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku,
- prowadzenia działalności pod (...) od 1 czerwca 1983 roku do 28 lutego 1986 roku,
- zatrudnienia w Zakładzie (...) w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej od 3 marca 1984 roku do 12 czerwca 1984 roku.

Jednocześnie organ ZUS nie uwzględnił okresów:

- zatrudnienia w (...) Drukarni (...) od 19 maja 1977 roku do 17 września 1977 roku, ponieważ w przedłożonej dokumentacji brak jest wpisu końcowej daty zatrudnienia, a ostatnia data potwierdzająca zatrudnienie to pieczętka pracodawcy z 18 maja 1977 roku, jako data uprawniająca do świadczeń leczniczych i taka też została przyjęta przez organ jako data końcowa,
- okresu od 1 października 1990 roku do 31 grudnia 1990 roku, ponieważ działalność gospodarcza pod (...) była zawieszona,
- okresów umorzenia należności z tytułu składek działalności pod (...): 30 czerwca 1997 roku, 31 lipca 1997 roku, 31 sierpnia 1997 roku, 31 marca 1998 roku i 30 kwietnia 1998 roku.

(pismo procesowe organu rentowego z 19 września 2023 roku k. 56-57)

W złożonej 20 października 2023 roku odpowiedzi na odwołanie od decyzji z 25 sierpnia 2023 roku organ ZUS wniósł o oddalenie ww. odwołania. W uzasadnieniu organ wskazał, że w decyzji z 18 kwietnia 2023 roku pouczone wnioskodawcę, że wypłata emerytury jest zawieszona z uwagi na kontynuację zatrudnienia oraz że w celu podjęcia wypłaty emerytury należy przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury oraz wnioski o podjęcie wypłaty emerytury. Organ zwrócił uwagę, że wniosek o podjęcie emerytury został przez wnioskodawcę złożony 9 maja 2023 roku. Do wniosku tego odwołujący załączył świadectwo pracy z B. (...) J. S. i z (...) sp. z o.o. i w dniu 31 maja 2023 roku wydano decyzję ostateczną o przyznaniu i ponownym ustaleniu wysokości emerytury od 1 marca 2023 roku i podjęciu wypłaty tej emerytury od 1 maja 2023 roku tj. od miesiąca złożenia wniosku.

Organ podniósł, że przeliczenie świadczenia i jego wyrównanie nie mogło nastąpić wcześniej niż data nabycia prawa do jego wypłaty.

(odpowiedź na odwołanie k. 16-16 v. akt VIII U 1775/23)

Postanowieniem z 26 października 2023 roku tutejszy sąd, na podstawie art. 219 k.p.c., połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę o sygnaturze VIII U 1775/23 ze sprawą o sygnaturze VIII U 1055/23 i postanowił, aby obie sprawy rozpoznać łącznie pod sygnaturą VIII U 1055/23.

(postanowienie k. 20 akt VIII U 1775/23)

Postanowieniem z 25 września 2023 roku tutejszy sąd, na podstawie art. 219 k.p.c., połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę o sygnaturze VIII U 1575/23 ze sprawą o sygnaturze VIII U 1055/23 i postanowił, aby obie sprawy rozpoznać łącznie pod sygnaturą VIII U 1055/23.

(postanowienie k. 32 akt VIII U 1575/23)

Postanowieniem z 26 czerwca 2023 roku tutejszy sąd, na podstawie art. 219 k.p.c., połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę o sygnaturze VIII U 1056/23 ze sprawą o sygnaturze VIII U 1055/23 i postanowił, aby obie sprawy rozpoznać łącznie pod sygnaturą VIII U 1055/23.

(postanowienie k. 22 akt VIII U 1056/23)

Na rozprawie z 12 grudnia 2023 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołania i wniósł o przeliczenie emerytury i podjęcie wypłaty od dnia 1 marca 2023 roku, podnosząc, że przyznając emeryturę ZUS dysponował wiadomościami pozwalającymi na przeliczenie emerytury od tej daty.

Pełnomocnik ZUS w zakresie zaspokojonych roszczeń wniósł o umorzenie postępowania, natomiast co do przeliczenia emerytury od 1 marca 2023 roku wniósł o oddalenie odwołania.

Pełnomocnik wnioskodawcy złożył do akt druki (...) P (...) na potwierdzenie, że dwa stosunki pracy zostały rozwiązane w lutym 2023 r. i ZUS dysponował wiedzą w tym zakresie.

Pełnomocnik ZUS podtrzymał dotychczasowe stanowisko organu.

(końcowe stanowiska stron e-protokół rozprawy z 11 grudnia 2023 roku 00:02:02,00:15:11 – płyta CD k. 71 akt VIII U 1055/23)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. J. urodził się (...).

(okoliczność bezsporna)

Wnioskodawca od 3 września 1973 roku do 17 września 1977 roku był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Drukarni (...) na stanowisku ostatnio maszynisty offsetowego za wynagrodzeniem 14,95 zł/godz.

(świadczenie pracy k. 9 teczki (...) akt ZUS, legitymacja ubezpieczeniowa k. 32-41, legitymacja członka Związku Zawodowego (...) k. 42-48)

Od 28 października 1977 roku do 31 sierpnia 1981 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Spółdzielni Pracy na stanowisku maszynisty offsetowego.

(świadczenie pracy k. 10 teczki (...) akt ZUS)

Wnioskodawca od 29 października 1978 roku do 6 października 1980 roku odbywał służbę wojskową.

(bezsporne, a nadto książeczka wojskowa k. 22 teczki (...) akt ZUS)

W okresie od 1 czerwca 1982 roku do 5 maja 1983 roku wnioskodawca prowadził działalność rzemieślniczą w zakresie krawiectwa lekkiego i bielizniarstwa.

(legitymacja ubezpieczeniowa z 29 czerwca 1982 roku k.6-7, decyzja z 3 czerwca 1983 roku k. 14)

W okresie od 15 czerwca 1983 roku do 30 grudnia 1984 roku ubezpieczony pracował w zakładzie krawiectwa lekkiego i bielizniarstwa P. R.. Za okresy od czerwca 1983 roku do lutego 1984 roku oraz od lipca 1984 roku do grudnia 1984 roku nie została jednak odprowadzona składka na ubezpieczenia społeczne.

(zaświadczenie k. 11 teczki (...) akt ZUS, potwierdzenie ubezpieczenia pracowników i innych ubezpieczonych k. 40-40v. teczki I akt ZUS)

R. J. – prowadził działalność: pod (...): od 1 czerwca 1982 roku do 31 maja 1983 roku, od 1 maja 1986 roku do 31 marca 1990 roku, od 1 czerwca 1990 roku do 30 września 1990 roku; pod (...) od 1 czerwca 1983 roku do 28 lutego 1986 roku oraz pod (...): od 18 stycznia 1996 roku do 29 czerwca 1997 roku, od 1 lipca 1997 roku do 30 lipca 1997 roku, od 1 sierpnia 1997 roku do 30 sierpnia 1997 roku, od 1 września 1997 roku do 30 marca 1998 roku, od 1 kwietnia 1998 roku do 29 kwietnia 1998 roku i od 1 maja 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku.

Za okresy 30 czerwca 1997 roku, 31 lipca 1997 roku, 31 sierpnia 1997 roku, 31 marca 1998 roku i 30 kwietnia 1998 roku. Należności z tytułu składek zostały umorzone.

(potwierdzenia ubezpieczenia osób opłacających składki na własne ubezpieczenia zdrowotne oraz osób z nimi współpracujących k. 30-32, 33-34, 36-38v. akt ZUS)

W okresie od 1 czerwca 1983 roku do 31 maja 1986 roku wnioskodawca prowadził działalność handlową w postaci kiosku z warzywami, którą to na mocy decyzji z 19 grudnia 1984 roku poszerzono o sprzedaż drobiu, mrożonych warzyw i półproduktów mącznych.

(decyzja z 19 grudnia 1984 roku k. 13)

W okresie od 24 października 1987 roku do wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą handlu hurtowego i detalicznego, a także krawiectwa.

(decyzja z 24 października 1987 roku k. 12 teczki (...) akt ZUS, zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej k. 13 teczki I akt ZUS)

W okresie od 1 lipca 2005 roku do 28 lutego 2023 roku ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w B. (...) J. S. na stanowisku menagera.

(świadczenie pracy z B. (...) k. 53 akt teczek (...) ZUS)

W okresie od 4 stycznia 2021 roku do 28 lutego 2023 roku ubezpieczony był zatrudniony w wymiarze 1/4 etatu w (...) sp. z o.o. na stanowisku administratora nieruchomości.

(świadczenie pracy z (...) sp. z o.o. k. 54-54v. akt teczek (...) ZUS)

Pracodawcy B. (...), jak i z (...) sp. z o.o. wydali wnioskodawcy świadectwa pracy bezpośrednio po ustaniu po zakończeniu stosunku pracy.

(bezsporne)

Deklaracje (...) zawierające informację o wyrejestrowaniu ubezpieczonego z ubezpieczeń zostały przez obydwu powyższych pracodawców złożone 17 marca 2023 roku.

(druki (...) wraz z informacjami o wysyłce i potwierdzeniu k. 65-68)

W dniu 16 marca 2023 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę. Wnioskodawca zaznaczył we wniosku, że kontynuuje zatrudnienie. Do wniosku tego nie załączył ani świadectwa pracy wystawionego przez B. (...) J. S., ani świadectwa pracy wystawionego przez (...) sp. z o.o.

(bezsporne, a nadto wniosek o emeryturę wraz z załączonymi dokumentami k. 1-22 teczek (...) akt ZUS)

Wysokość kapitału początkowego ustalona dla wnioskodawcy zaskarżoną decyzją z 17 kwietnia 2023 roku na 1 stycznia 1999 roku wyniosła 18.594,73 zł. Do ustalenia kapitału początkowego odwołującego uwzględniono okresy:

- od 28 października 1977 roku do 28 października 1978 roku oraz od 7 października 1980 roku do 31 sierpnia 1981 roku – zatrudnienie w (...) Spółdzielni Pracy w Ł.,

- od 29 października 1978 roku do 6 października 1980 roku – okres służby wojskowej.

(decyzja k. 23-23v. teczek (...) akt ZUS)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego dla wnioskodawcy ZUS przyjął następujące wynagrodzenia z lat 1977-1986:

- za rok 1977 – 2.986,68 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 55.152,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 21,66%;

- za rok 1978 – 15.093,24 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 58.644,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 30,88%;

- za rok 1979 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 63.924,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0%;

- za rok 1980 – 5.666,75 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 72.480,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 31,27%;
- za rok 1981 – 19.200,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 92.268,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 31,21%;
- za rok 1982 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 139.572,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0%;
- za rok 1983 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 173.700,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0%;
- za rok 1984 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 202.056,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0%;
- za rok 1985 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 240.060,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0%;
- za rok 1986 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 189.140,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0%;

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 11,50 %.

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego- k. 24 teczki (...) akt ZUS)

Decyzją zaliczkową z 18 kwietnia 2023 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1251.), po rozpatrzeniu wniosku R. J. z 16 marca 2023 roku przyznał mu emeryturę od 1 marca 2023 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień zgłoszenia wniosku o emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 141.695,86 zł;
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 112.193,32 zł;
- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji wynosi 57.776,42 zł;
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 195,50 miesięcy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 1594,20 zł

Wysokość emerytury została obliczona w sposób następujący:

$$(141.695,86 + 112.193,32 + (...),42) / 195,50 = 1594,20 \text{ zł}$$

W ocenie organu, wypłata emerytury podlegała zawieszeniu, gdyż wnioskodawca kontynuował zatrudnienie.

Powyższa decyzja była decyzją zaliczkową, a wypłata emerytury była zawieszona.

(decyzja z 18 kwietnia 2023 r. – k. 27-29 teczki (...) akt ZUS)

W dniu 9 maja 2023 roku wnioskodawca złożył wniosek o podjęcie wypłaty w związku z rozwiązaniem stosunku pracy. Jednocześnie do wniosku ubezpieczony dołączył świadectwa pracy z B. (...) J. S. oraz (...) sp. z o.o. potwierdzające rozwiązanie stosunków pracy z ww. pracodawcami.

(wniosek o podjęcie wypłaty emerytury k. 52, świadectwo pracy z B. (...) k. 53 akt teczki (...) ZUS, świadectwo pracy z (...) sp. z o.o. k. 54-54v. akt teczki I ZUS)

Wysokość kapitału początkowego ponownie została ustalona dla wnioskodawcy decyzją z 29 maja 2023 roku i na 1 stycznia 1999 roku wyniosła 55.104,94 zł. Do ustalenia kapitału początkowego odwołującego dodatkowo uwzględniono okresy:

- prowadzenia działalności gospodarczej pod (...) od 1 czerwca 1982 roku do 31 maja 1983 roku, od 1 maja 1986 roku do 31 marca 1990 roku i od 1 czerwca 1990 roku do 30 września 1990 roku,

- prowadzenia działalności gospodarczej pod (...) od 18 stycznia 1996 roku do 29 czerwca 1997 roku, od 1 lipca 1997 roku do 30 lipca 1997 roku, od 1 sierpnia 1997 roku do 30 sierpnia 1997 roku, od 1 września 1997 roku do 30 marca 1998 roku, od 1 kwietnia 1998 roku do 29 kwietnia 1998 roku, od 1 maja 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku,

- prowadzenia działalności gospodarczej pod (...) od 1 czerwca 1983 rok do 28 lutego 1986 roku;

- okres zatrudnienia w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej w Zakładzie (...) – P. R. od 3 marca 1984 roku do 12 czerwca 1984 roku.

Jednocześnie nie uwzględniono okresów:

- zatrudnienia od 3 września 1973 roku do 17 września 1977 roku w (...) Drukarni (...) z uwagi na nieczytelny podpis w zastępstwie na pieczęcie imiennej;

- prowadzenia działalności pod (...) od 1 października 1990 roku do 31 grudnia 1990 roku, ponieważ działalność była wówczas zawieszona,

- okresów umorzenia należności z tytułu składek działalności pod (...) 30 czerwca 1997 roku, 31 lipca 1997 roku, 31 sierpnia 1997 roku, 31 marca 1998 roku, 30 kwietnia 1998 roku.

Ponadto organ nie uwzględnił okresów zatrudnienia w Zakładzie (...) – P. R. od czerwca 1983 roku do lutego 1984 roku oraz od lipca 1984 roku do grudnia 1984 roku, ponieważ w tym czasie ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1981 roku do 31 grudnia 1990 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 44,79%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 44,79% przez kwotę bazową określoną w ustawie tj. 1220,89 zł. Podstawa wymiaru kapitału początkowego wynosi $44,79\% \times 1220,89 = 546,84 \text{ zł}$.

Wysokość kapitału początkowego ustalona na 1 stycznia 1999 roku wyniosła 55.104,94 zł.

(decyzja k. 57-57v. teczki (...) akt ZUS)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego dla wnioskodawcy ZUS przyjął następujące wynagrodzenia z lat 1981-1990:

- za rok 1981 – 19.200 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 92.268 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 31,21%;

- za rok 1982 – 17.500 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 139.572 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 21,49%;

- za rok 1983 – 47.100 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 173.700 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 27,12%;

- za rok 1984 – 131.200 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 202.056 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 64,93%;

- za rok 1985 – 120.000 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 240.060 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 49,99%;

- za rok 1986 – 151.200 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 289.140 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 62,75%;

- za rok 1987 – 252.000 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 350.208 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 71,96%;

- za rok 1988 – 324.000 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 637.080 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 50,86%;

- za rok 1989 – 861.000 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 2.481.096 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 34,70%;

- za rok 1990 – 2.373.568 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 12.355.644 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 32,93%;

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 44,79%.

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego - k. 58 teczki (...) akt ZUS)

W wyniku przedłożenia przez wnioskodawcę w dniu 24 lipca 2023 roku potwierdzających zatrudnienie w (...) Drukarni (...) legitymacji ubezpieczeniowej oraz legitymacji członka Związku Zawodowego (...), wysokość kapitału

początkowego ponownie (po raz trzeci) została ustalona dla wnioskodawcy decyzją z 24 sierpnia 2023 roku i na 1 stycznia 1999 roku wyniosła 64.831,80 zł. Do ustalenia kapitału początkowego przyjęto podstawę wymiaru kapitału początkowego w wysokości ustalonej w decyzji z 29 maja 2023 roku na 546,84 zł. Organ przyjął łącznie 18 lat 6 miesięcy i 2 dni okresów składkowych tj. 222 miesiące i przyjął współczynnik proporcjonalny wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego 60,98%.

Wysokość kapitału początkowego ustalona na 1 stycznia 1999 roku wyniosła 64.831,80 zł.

(decyzja k. 9-9v. teczki II akt ZUS)

Decyzją z 25 sierpnia 2023 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1251.), po rozpatrzeniu wniosku R. J. z 24 lipca 2023 roku przeliczył mu emeryturę od 1 maja 2023 roku, tj. od miesiąca, od którego podjęto wypłatę emerytury.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury tj. na 9 maja 2023 roku.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 146.708,87 zł;
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 405.251,58 zł;
- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji wynosi 57.776,42 zł;
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 194,20 miesięcy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 3139,74 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26c ustawy emerytalnej:

$(146.708,87 + 405.251,58 + (...),42) / 194,20 = 3139,74 \text{ zł}$

Od 1 października 2023 roku obliczona emerytura brutto wynosi 3139,74 zł.

Wysokość świadczenia do wypłaty wynosi 2780,16 zł.

Organ wskazał, że na podstawie przedłożonych dokumentów zaliczono okres pracy od 3 września 1973 roku do 18 maja 1977 roku w (...) Drukarni (...) w Ł.

W odpowiedzi zaś na wniosek z 20 lipca 2023 roku dotyczący wypłaty emerytury, organ poinformował, że została ona wypłacona w prawidłowej wysokości. ZUS zauważył, że wypłatę emerytury podjęto od 1 maja 2023 roku, zgodnie z wnioskiem z 9 maja 2023 roku, w związku z czym świadczenie przysługiwało za 3 miesiące.

(decyzja – k. 10-12 teczki II akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów, znajdujących się w aktach niniejszej sprawy, spraw połączonych do wspólnego rozpoznania, a także w aktach rentowych. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania prawdziwości tych dokumentów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie rozważań należy wskazać, że po wydaniu zaskarżonych decyzji organ rentowy, opierając się na dokumentach, które zostały przedstawione przez wnioskodawcę w toku postępowania, jak i opierając się na ustaleniach poczynionych przez sam organ, uwzględnił argumentację wnioskodawcy przedstawioną w odwołaniu od decyzji z 17 kwietnia 2023 roku i zmienił swoje stanowisko wydając nowe decyzje: z 29 maja 2023 roku o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, z 31 maja 2023 roku o przyznaniu emerytury oraz o ponownym ustaleniu wysokości i podjęciu wypłaty emerytury, z 24 sierpnia 2023 roku o ponownym ustaleniu kapitału początkowego oraz z 25 sierpnia 2023 roku o przeliczeniu emerytury.

Ostatecznie kwestią sporną w niniejszym postępowaniu była więc jedynie data, od której organ winien wypłacać R. J. emeryturę, więc to czy organ w decyzji z 18 kwietnia 2023 roku zasadnie zawiesił wypłatę tej emerytury.

W odniesieniu więc do spornej kwestii, wskazać należy, że zgodnie z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.), prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Zgodnie natomiast z art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się (poza szczególnym przypadkiem dotyczącym renty rodzinnej) poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 u.e.r.f.u.s., świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do nich, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Ukształtowana tym przepisem relacja między nabyciem prawa do świadczenia a jego realizacją wyklucza możliwość wstecznego wypłacania emerytury lub renty, to jest za okres po nabyciu prawa do świadczenia a przed złożeniem wniosku o jego realizację, co ma zapobiegać zjawisku kapitalizacji świadczeń.

(wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 30 czerwca 2020 roku, III AUa 129/20, LEX nr 3105926)

Samo spełnienie przez ubezpieczonego przesłanek warunkujących prawo do świadczenia in abstracto nie stanowi podstawy do wypłaty świadczenia. Generalna zasada prawa emerytalno-rentowego przewiduje, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury lub renty (tj. spełnienia ustawowych warunków ich przyznania), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wypłatę świadczenia. Powyższa zasada wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, to jest za okres po nabyciu prawa, ale przed złożeniem wniosku o świadczenie (jego wypłatę).

(tak: postanowienie Sądu Najwyższego z 20 maja 2020 roku, III UK 164/19, LEX nr 3223669)

Należy zauważyć, że wnioskodawca, jak samo to przyznał, składając w dniu 16 marca 2023 roku wniosek o emeryturę, nie przedstawił organowi ZUS świadectw pracy ani żadnych innych dokumentów, które by potwierdzały, że rozwiązał on stosunek pracy z dotychczasowymi pracodawcami. Co więcej, w formularzu ERP-6 (informacja o okresach składkowych i nieskładkowych) wskazał on na kontynuowanie zatrudnienia zarówno u pracodawcy J. S., jak i u pracodawcy (...) sp. z o.o. Potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą świadectwa pracy zostały zaś przedstawione organowi wraz ze złożonym 9 maja 2023 roku wnioskiem o podjęcie wypłaty świadczenia emerytalnego, co skutkowało wydaniem decyzji z 31 maja 2023 roku, mocą której organ podjął decyzję o podjęciu jej wypłaty od 1 maja 2023 roku – od miesiąca, którym R. J. złożył wniosek o jej wypłatę.

Podkreślenia wymaga, że w postępowaniu przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych to po stronie ubezpieczonego znajduje się ciężar dowiedzenia, że spełnił on wszystkie, wymagane przez ustawę o emeryturach i rentach z FUS warunki wypłaty emerytury. Jak stanowi art. 80 pkt. 1-3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1230), w celu ustalenia prawa do świadczeń oraz ich wysokości ubezpieczeni zobowiązani są do:

przedstawiania stanów faktycznych mających wpływ na prawo lub wysokość świadczeń, informowania o wszelkich zmianach mających wpływ na świadczenie, a także przedkładania na żądanie środków dowodowych.

Jak zaś wskazuje się w orzecznictwie, artykuł 80 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi m.in., że ubezpieczeni zobowiązani są do przedstawiania stanów faktycznych mających wpływ na prawo lub wysokość świadczeń oraz do przedkładania środków dowodowych. Konieczność dbałości o własną dokumentację emerytalną jest niezależna od chęci wywiedzenia odwołania od decyzji organu rentowego i powinna zostać dopełniona już na etapie postępowania administracyjnego toczącego się przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

(tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 6 grudnia 2012 roku, III AUa 538/12, LEX nr 1264441)

Uprawnionym jest więc oczekiwanie od wnioskodawcy, by stosowne dokumenty w postaci świadectw pracy złożył już wraz ze złożeniem wniosku z 16 marca 2023 roku. Jak bowiem przyznał sam wnioskodawca, pracodawcy, u których był zatrudniony do końca lutego 2023 roku wydali mu świadectwa od razu po rozwiązaniu stosunku pracy. W momencie składania wniosku o emeryturę był on zatem w ich posiadaniu i mógł przedstawić organowi ZUS, czego jednak nie uczynił.

Na marginesie należy także zauważyć, że druki (...), zostały wypełnione przez byłych pracodawców ubezpieczonego i wysłane do ZUS dopiero 17 marca 2023 roku, a więc po złożeniu wniosku R. J. o emeryturę. W momencie składania wniosku, organ nie został w żaden sposób powiadomiony, że wnioskodawca zakończył nie pracuje już o dotychczasowych pracodawców.

Z uwagi na powyższe, pomimo niewątpliwego spełniania przez R. J. warunków uprawniających go do emerytury już 1 marca 2023 roku, to zasadne było zawieszenie wypłaty przez organ świadczenia i podjęcie jej dopiero po złożeniu przez wnioskodawcę wniosku stosownego wniosku wraz z załączonymi do niego świadectwami pracy, w sytuacji, gdy wnioskodawca nie przedstawił wystarczających dowodów rozwiązania stosunku pracy, a także zadeklarował, że nadal pracuje. Odwołującemu nie przysługuje zatem wypłata świadczenia za marzec oraz kwiecień 2023 roku.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołania.